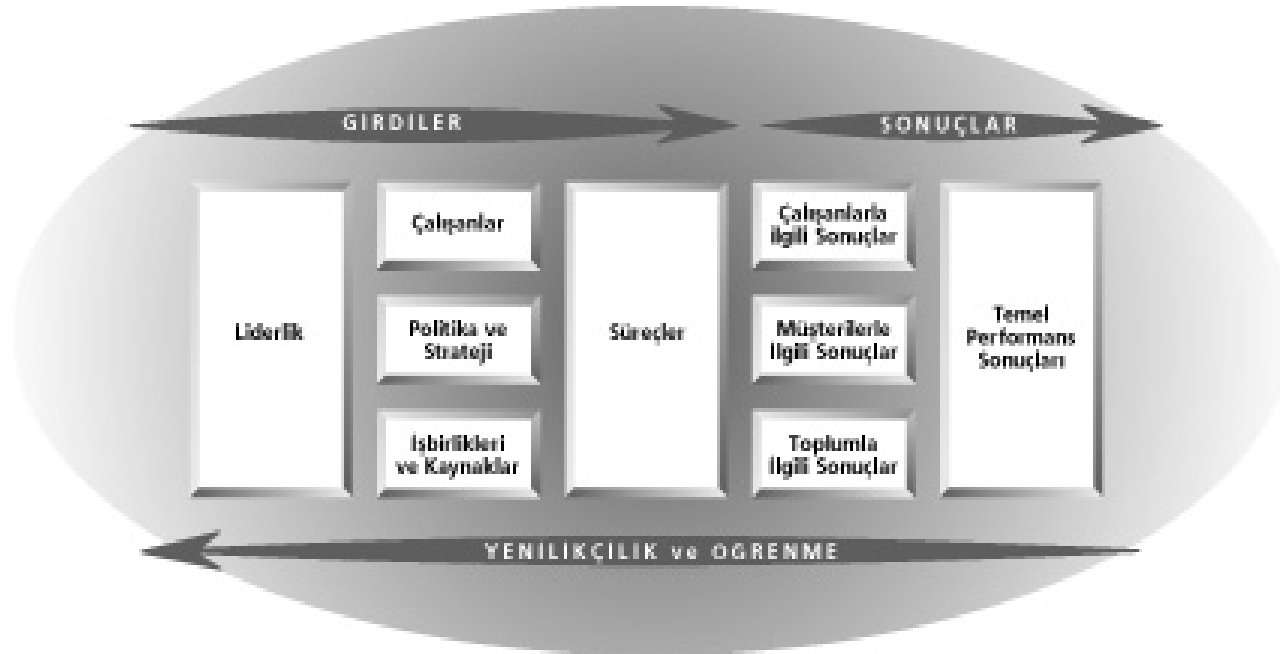

EFQM – MÜKEMMELLİK MODELİ

11. MDK
Anadolu Üniversitesi, Eskişehir,
03.12.2005
Dr. Aydın Kosova

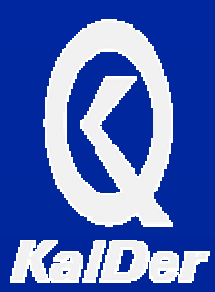
TOPLAM KALİTE

***Tüm organizasyonun kaliteyi
sürekli ve verimli bir şekilde
sağlamak üzere seferber
edilmesidir.***

Toplam Kalite Yönetimi

- **TKY, tüm paydaşların istek ve ihtiyaçlarını dengeli bir biçimde ve artarak karşılamak üzere bir kurumdaki tüm faaliyetlerin sürekli olarak iyileştirilmesidir.**
- **Faaliyetler, ürün veya hizmet ile ilgili alanlarla sınırlı değildir, kurumun tüm bölümlerini ve tüm bireylerini kapsar.**

MÜDEK

Mühendislik Değerlendirme Süreci

Amaç: Mühendislik eğitiminin sürekli iyileştirilmesi, kurumsal gelişimin hızlandırılması.

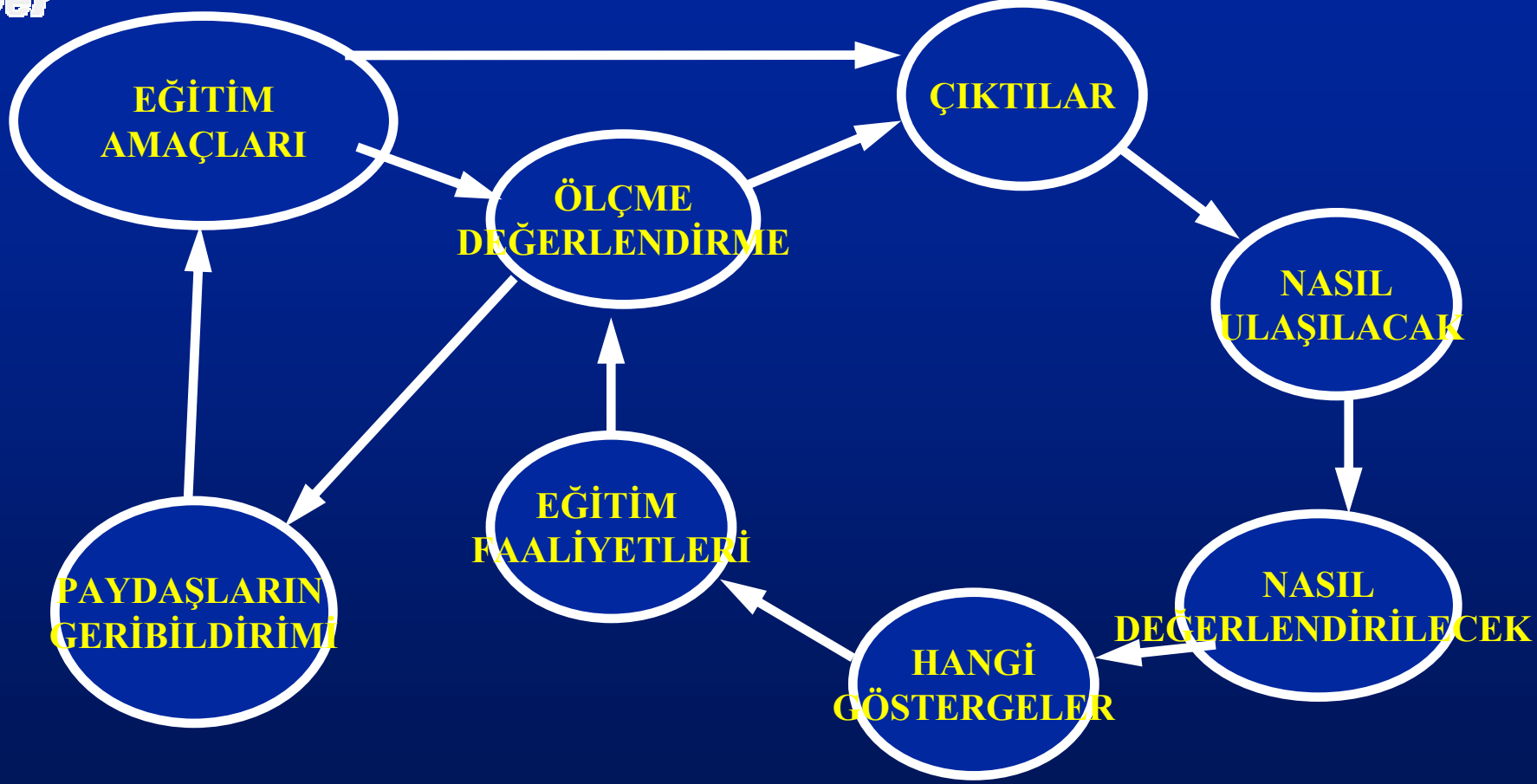
MÜDEK

Mühendislik Değerlendirme Ölçütleri

Bu ölçütler, dinamik ve rekabetçi bir ortamda paydaşların beklentilerini karşılamak üzere mühendislik programlarının kalite güvencesini sağlamayı ve bu programların sürekli iyileştirmesini desteklemeyi amaçlamaktadır.

PROGRAM İYİLEŞTİRME ÇEVİRİMİ

2000 Versiyonu
ISO ve Akreditasyon Standartları
vs.
Mükemmellik Modelleri
(Japonya, Amerika ve Avrupa)

- **MİNİMUM ŞARTLAR vs. MÜKKEMLİK**
- **ÜRÜN / HİZMET ÜRETME SÜRECİ**
vs.
TÜM YÖNETİM SİSTEMİ
- **PROGRAM vs. KURUM (Fakülte / Üniversite)**

MÜDEK DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ UYGULAMA DÜZEYİ FORMU

UYGULAMA DÜZEYİ

UYGULAMA GÖSTERGELERİ	PUAN (1-5)
a) Eğitim Amaçları	
b) Paydaşlar	
c) Süreçler	
d) Çıktıların Değerlendirilmesi	
e) Sonuçlar	
f) Sistem	

UYGULAMA DEĞERLENDİRME MATRİSİ

Eğitim Amaçları	Paydaşlar	Süreçler	Çıktıların Dğrlndrlmesi	Sonuçlar	Sistem
.1.....	.....	.....	.....	.....	.....
.2.....	.....	.....	.....	.....	.....
.3.....	.....	.....	.....	.....	.....
.4.....	.....	.....	.....	.....	.....
5..... Ölçülebilir, özgöreve açıkça bağlanmış, <u>Sistemli GG,</u> <u>güncelleme</u>	..... Tüm kilit paydaşlarla <u>stratejik</u> <u>işbirliğinin</u> sürdürülmesi	..... Denetim altında, Diğer kurumlarca <u>kıyaslama</u> <u>örneği</u>	..... <u>Sistemli</u> <u>değerlendirme</u> <u>ve süreç</u> <u>iyileştirme,</u> destek birimlerin tümü sürece <u>katılmış</u>	..... <u>Dünya</u> <u>çapında</u> <u>çıktılar,</u> <u>sonuçlarda</u> <u>süreklilik</u>	..... Sağlam temelli, bütünleşik. <u>Program,</u> <u>Fakülte ve</u> <u>Kurm</u> <u>çapında</u> uygulama

KaIDer

NEDEN BİR MODEL?

- Sektör, büyüklük ve gelişmişlik düzeyinden bağımsız olarak **her kuruluşun** başarılı olabilmesi için **uygun bir yönetim sistemi** kurması zorunluluktur.
- **EFQM Mükemmellik Modeli**, kuruluşlara mükemmellik yolunda **nerede olduklarını** gösteren, **darboğazlarını saptamalarını** sağlayan ve **uygun çözümleri teşvik eden pratik bir araçtır**

EFQM Mükemmellik Modeli

- Sektör ve büyüklük gözetmeksizin
- Kar amacı güden/gütmeyen her tür
- Kurum/Kuruluşun
- Tüm Paydaşları için
- Olağanüstü sonuçlar
- Alabilme ve sürdürabilme
- Yeteneğini oluşturması ve geliştirmesi için
- **BÜTÜNSEL BİR YÖNETİM ANLAYIŞININ UYGULANMASIDIR.**

DÜNYADAKİ KALİTE ÖDÜLLERİ

- Deming Ödülü 1951
- Malcolm Baldrige Kalite Ödülü 1988
- Avrupa Kalite Ödülü 1992
- Ulusal Kalite Ödülü 1993

KalDer

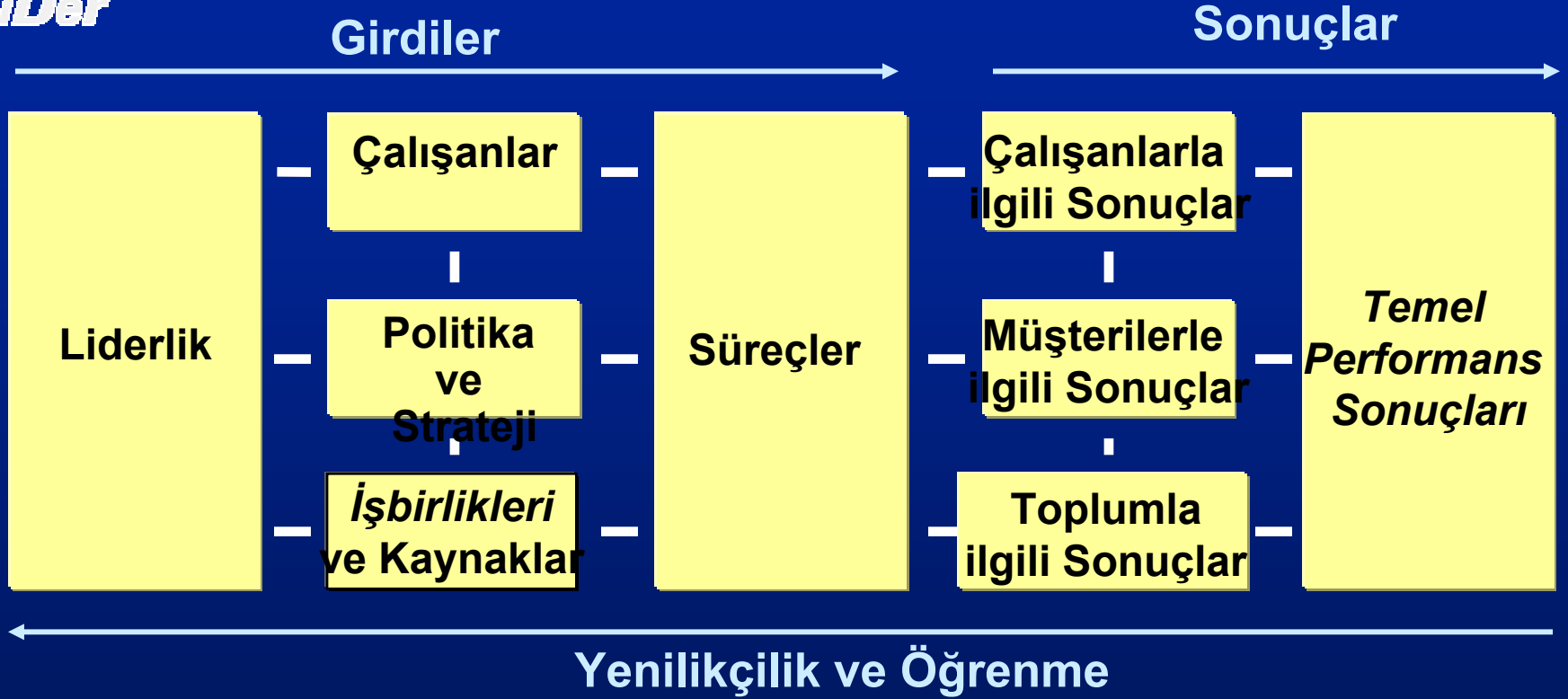
Temel Kavramlar

- Müşteri odaklılık
- *İşbirlikleri geliştirme*
- Çalışanların geliştirilmesi ve katılımı
- Süreçler ve verilerle yönetim
- *Sürekli öğrenme, yenilikçilik ve iyileştirme*
- Liderlik ve amacın tutarlılığı
- Kurumsal Sosyal Sorumluluk
- Sonuç odaklılık

KaiDer

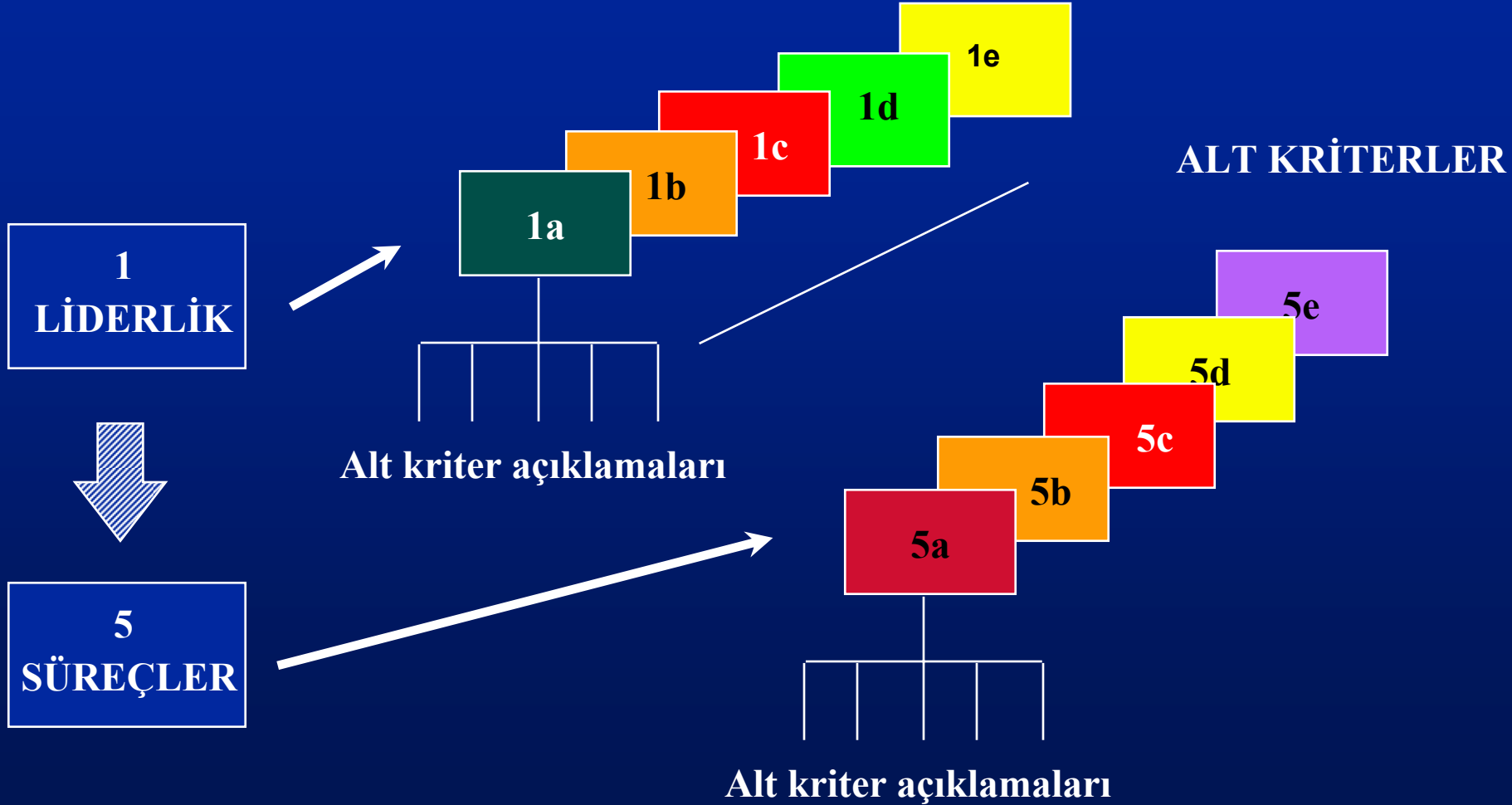
EFQM MÜKEMMELLİK MODELİ

(EFQM Mükemmellik Modelinin Tüm Ticari Kullanım Hakları EFQM'e Aittir.)

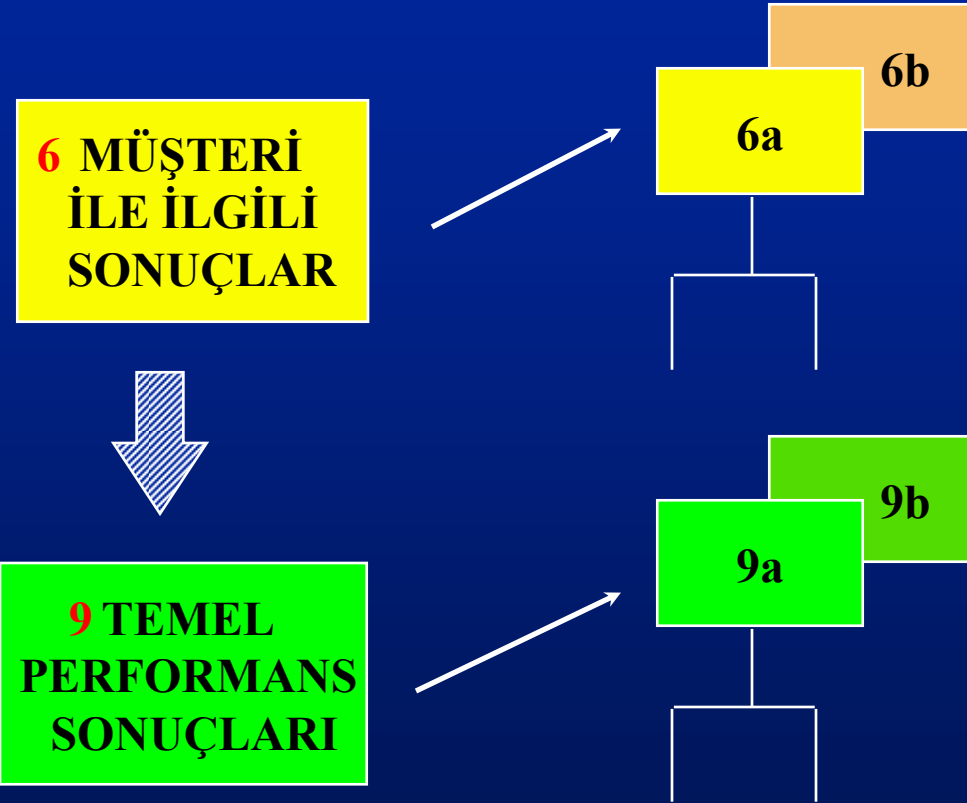
GİRDİ KRİTERLERİ

- “NASIL ?” sorusuna cevap aramaktadır.

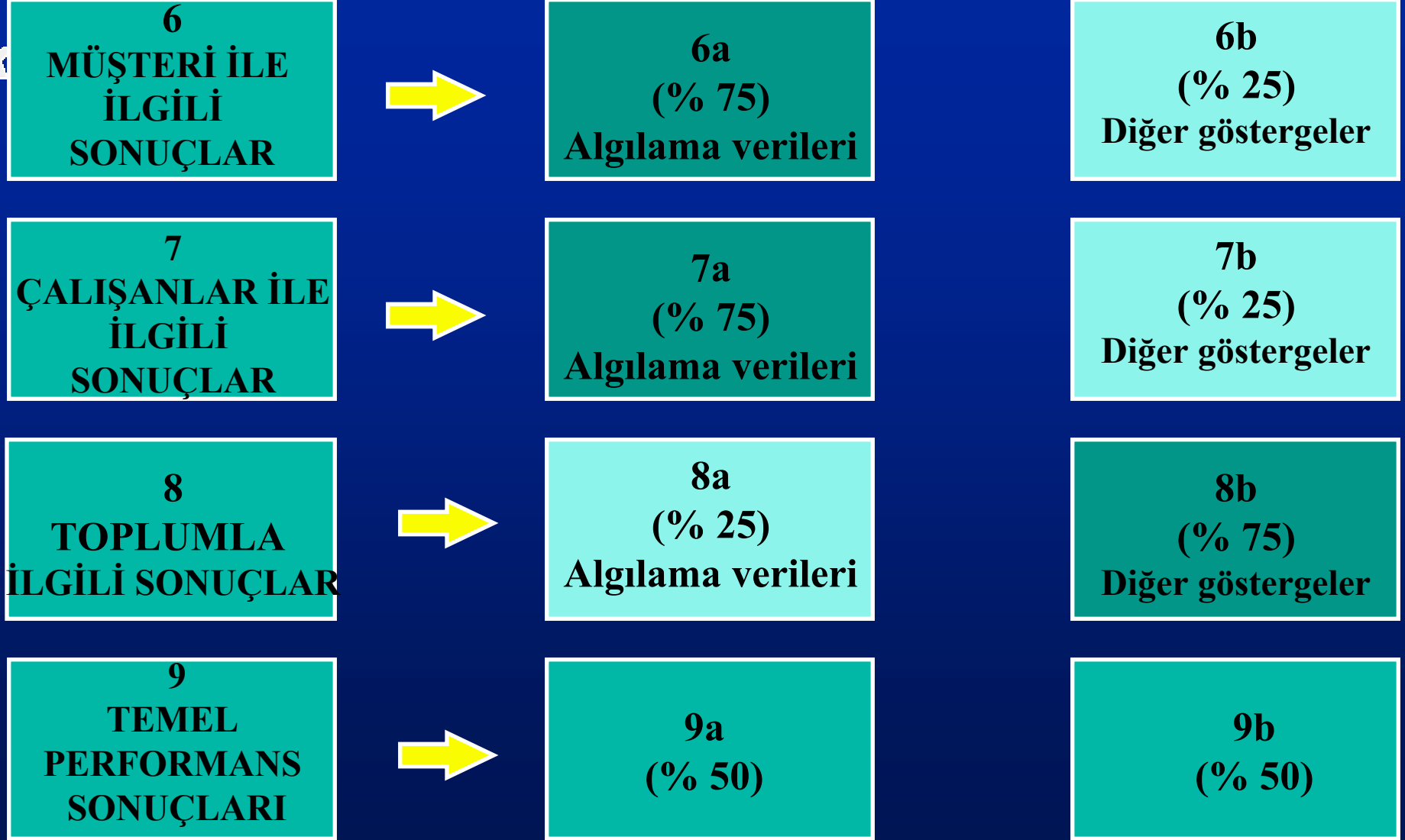
SONUÇ KRİTERLERİ

- “NE” elde edildiğini incelemektedir.

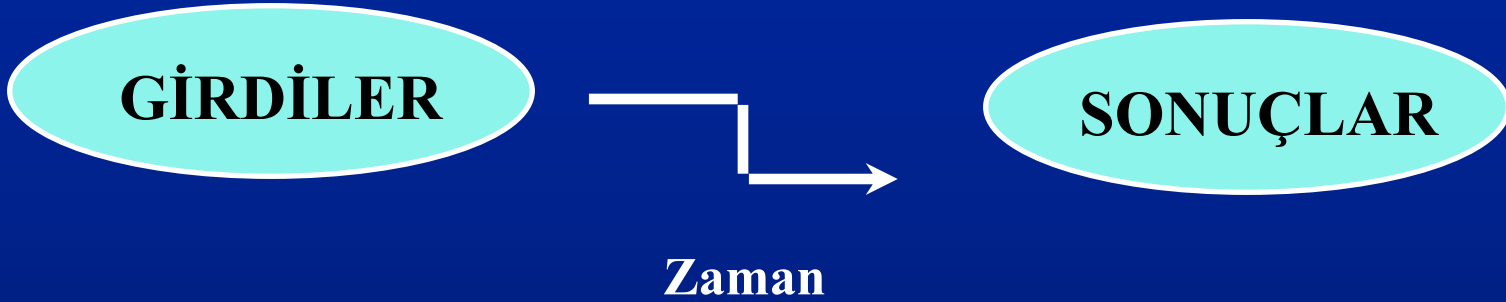
- Kuruluşun gerçek performansı
- Kuruluşun hedefleri ile karşılaştırma
- UYGUN YERLERDE
  - Rakip performansları
  - Sınıfında “En iyiler” ile karşılaştırma

SONUÇ KRİTERLERİNİN YAPISI

GİRDİLERLE SONUÇLAR ARASINDAKİ ZAMAN FARKI

Modelin dinamik yapısı gereği,
“Girdi”lerde uygulanan yaklaşımlar sonrası
ortaya çıkan “Sonuç”ların bazıları
anında görülebilirken, bazıları da
belirli bir süre sonra ortaya çıkmaktadır.

ALGILAMALARLA İÇ GÖSTERGELER ARASINDAKİ ZAMAN FARKI

ÖNCÜ GÖSTERGELER

ARTÇI GÖSTERGELER

6b

6a

7b

7a

8b

8a

9b

9a

Kriterlerarası ilişkiler

● Kriter

» 3	&	7
» 5	&	6
» 4/5	&	9
» 2	&	1 - 9

Temel Kavramlar

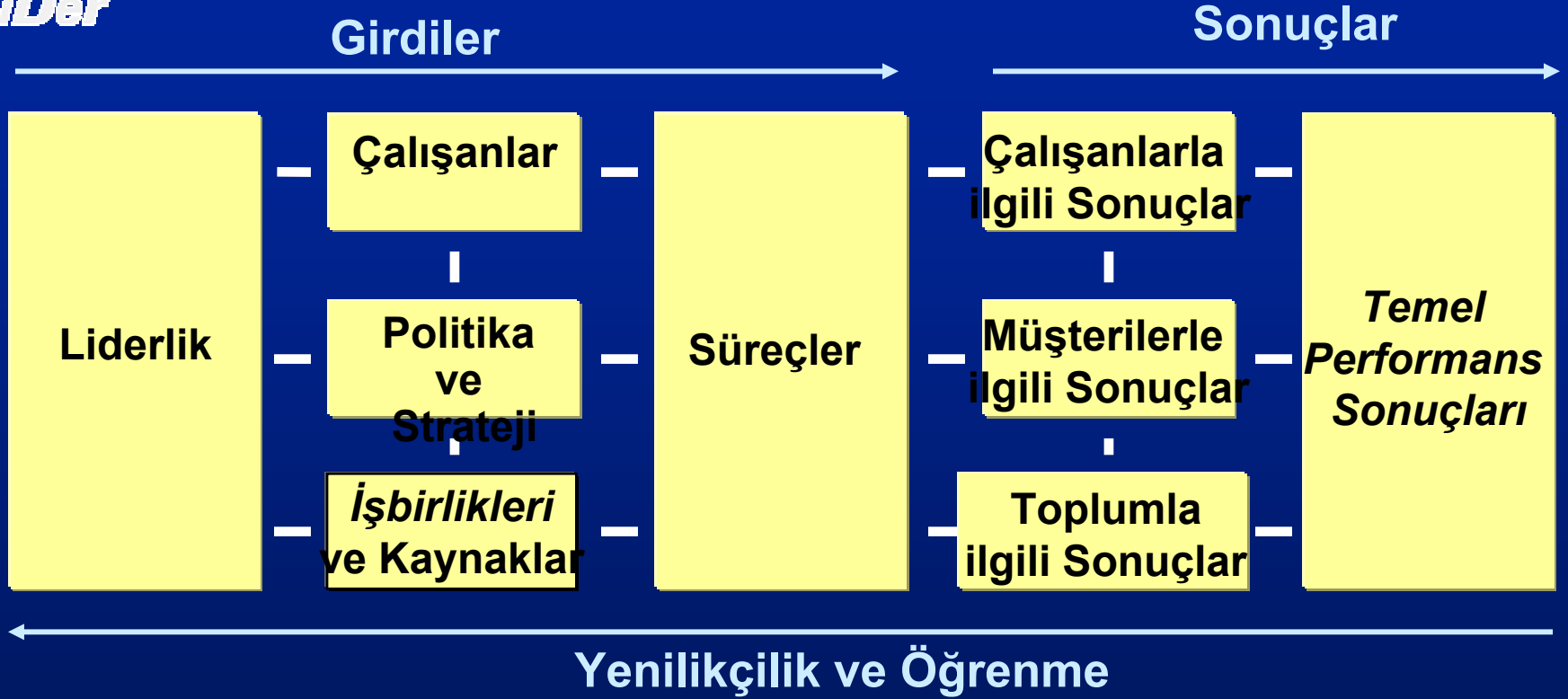
Temel Kavramlar / Model İlişkisi

Alt kriter	1					2				3					4					5					6		7		8		9	
	A	B	C	D	E	A	B	C	D	A	B	C	D	E	A	B	C	D	E	A	B	C	D	E	A	B	A	B	A	B	A	B
Sonuçlara Yönlendirme						X	X	X	X	X										X	X				X	X	X	X	X	X	X	X
Müşteri Odaklılık			X			X		X														X	X	X								
Liderlik ve Amacın Tutarlılığı	X	X	X	X	X			X																			X					
Süreçlerle ve Verilerle Yönetim		X				X	X		X	X								X	X	X					X	X	X	X	X	X	X	X
Çalışanların Geliştirilmesi ve Katılımı				X		X		X		X	X	X	X	X													X	X				
Sürekli Öğrenme, İyileştirme, Yenilikçilik	X		X	X	X		X					X	X	X				X		X	X											
İşbirliklerinin Geliştirilmesi			X			X		X							X					X		X									X	X
Kurumsal Sosyal Sorumluluk	X	X	X	X		X	X	X		X				X	X	X	X	X		X									X	X		

KaIDer

EFQM MÜKEMMELLİK MODELİ

(EFQM Mükemmellik Modelinin Tüm Ticari Kullanım Hakları EFQM'e Aittir.)

GİRDİ KRİTERLERİNİN İÇERİĞİ

Kriter 1: Liderlik

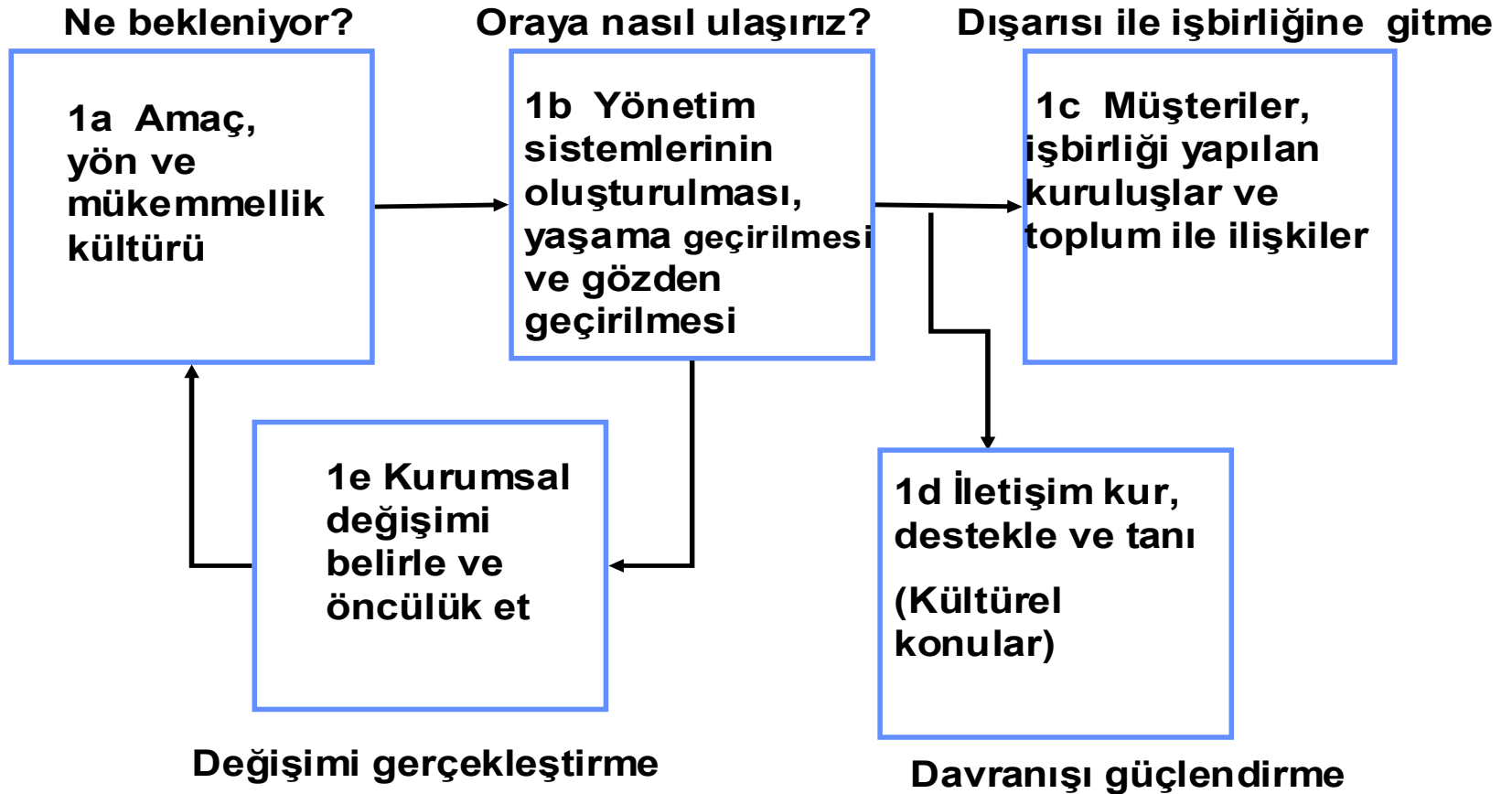
Tanımı:

Mükemmel liderler vizyonu ve misyonu geliştirirler ve onların gerçekleştirilmesini kolaylaştırırlar. Kalıcı başarı için gerekli olan kurumsal değerleri ve sistemleri geliştirirler ve bunları faaliyetleri ve davranışları ile yaşama geçirirler. Değişim dönemlerinde, amacın tutarlılığını sağlarlar. Böylesi liderler, gerektiğinde, kuruluşun yönünü değiştirebilirler ve izlenmesi için diğerlerini cesaretlendirirler.

5 ALT KRİTER

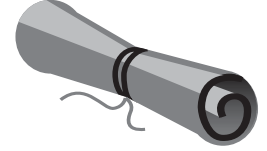

Liderlik 1: Liderlik – Alt Kriterler / İlişkiler

Kriter 2: Politika ve Strateji

Tanımı:

Mükemmel kuruluşlar, içinde yer aldığı pazarı ve sektörü gözönünde tutan paydaş odaklı bir strateji geliştirerek misyon ve vizyonunu hayata geçirirler.

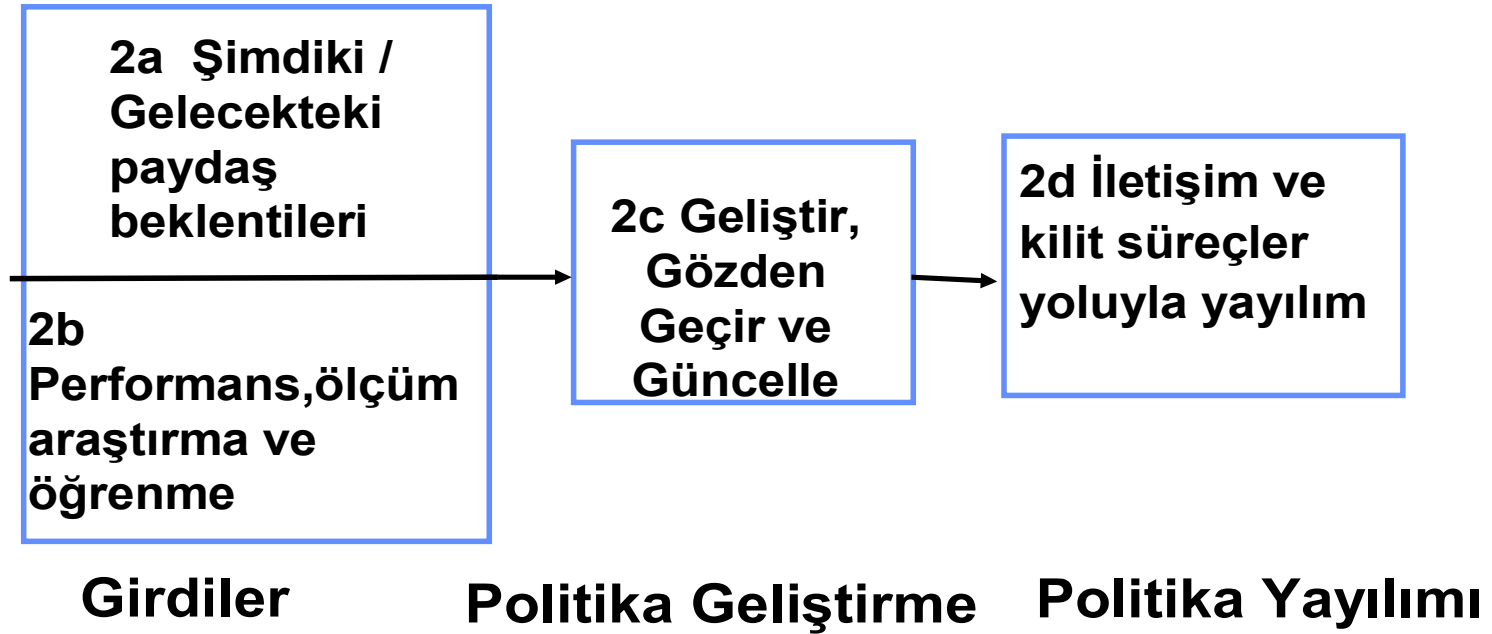
Stratejiyi gerçekleştirmek için politikalar, planlar, amaçlar ve süreçler oluştururlar ve uygularlar.

4 ALT KRİTER

Kriter 2: Politika ve Strateji- Alt Kriterler/ İlişkiler

Kriter 3: Çalışanlar

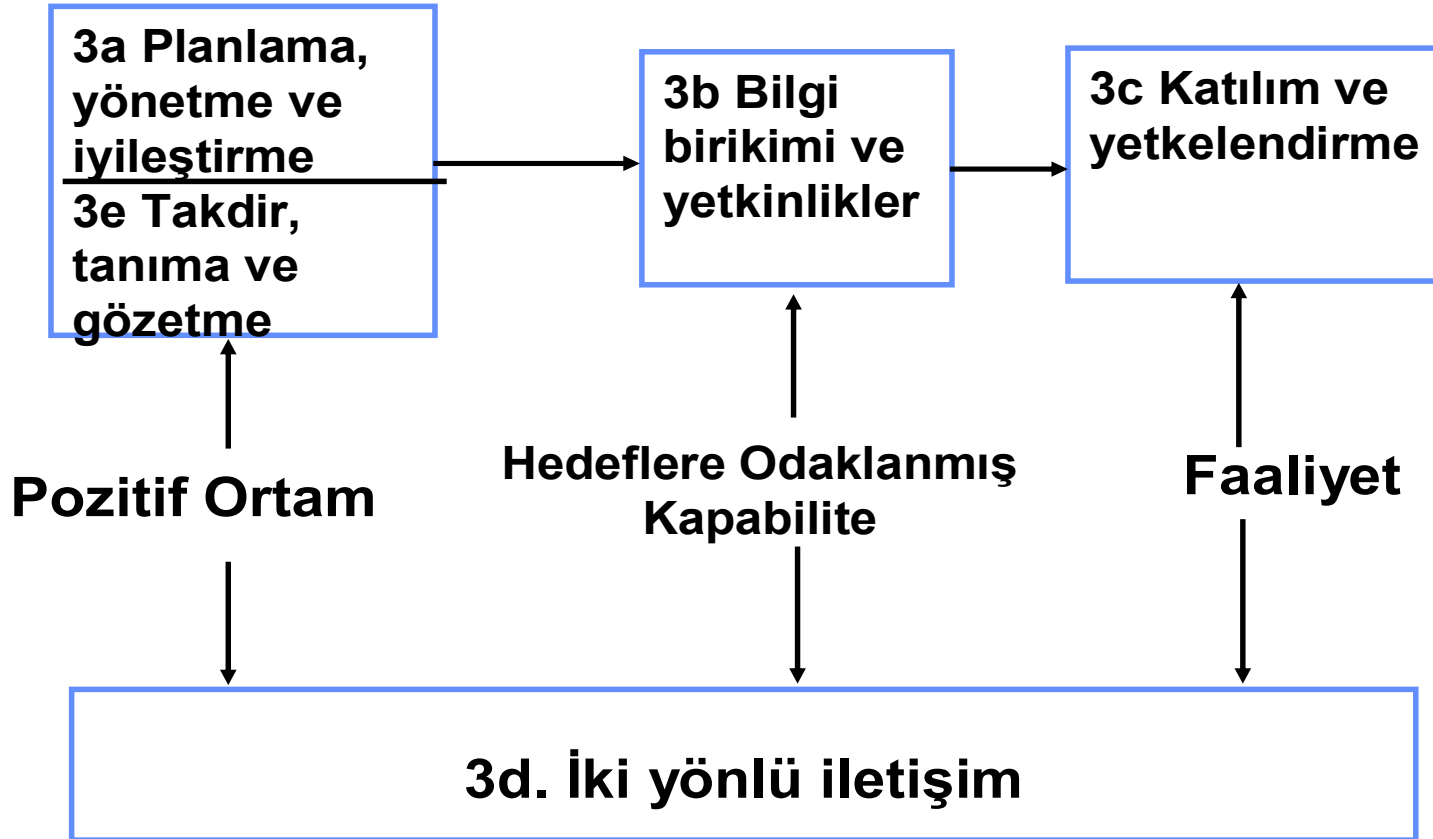
Tanımı:

Mükemmel kuruluşlar, çalışanların bilgi birikimlerini ve tüm potansiyellerini bireysel düzeyde, ekip düzeyinde ve kuruluşun bütününde yönetir, geliştirir ve özgürce kullanmalarını sağlarlar. Tüm çalışanlara adil ve eşit davranır, onların faaliyetlere katılımını sağlar ve onları yetkelendirirler. Beceri ve bilgi birikimlerini kuruluşun çıkarları doğrultusunda kullanmaları için çalışanlarına önem vererek, onları tanıyarak ve başarılarını takdir ederek, motive eder ve sürekli katılımlarını sağlar.

5 ALT KRİTER

Kriter 3: Çalışanlar – Alt Kriterler / İlişkiler

Kriter 4: İşbirlikleri ve Kaynaklar

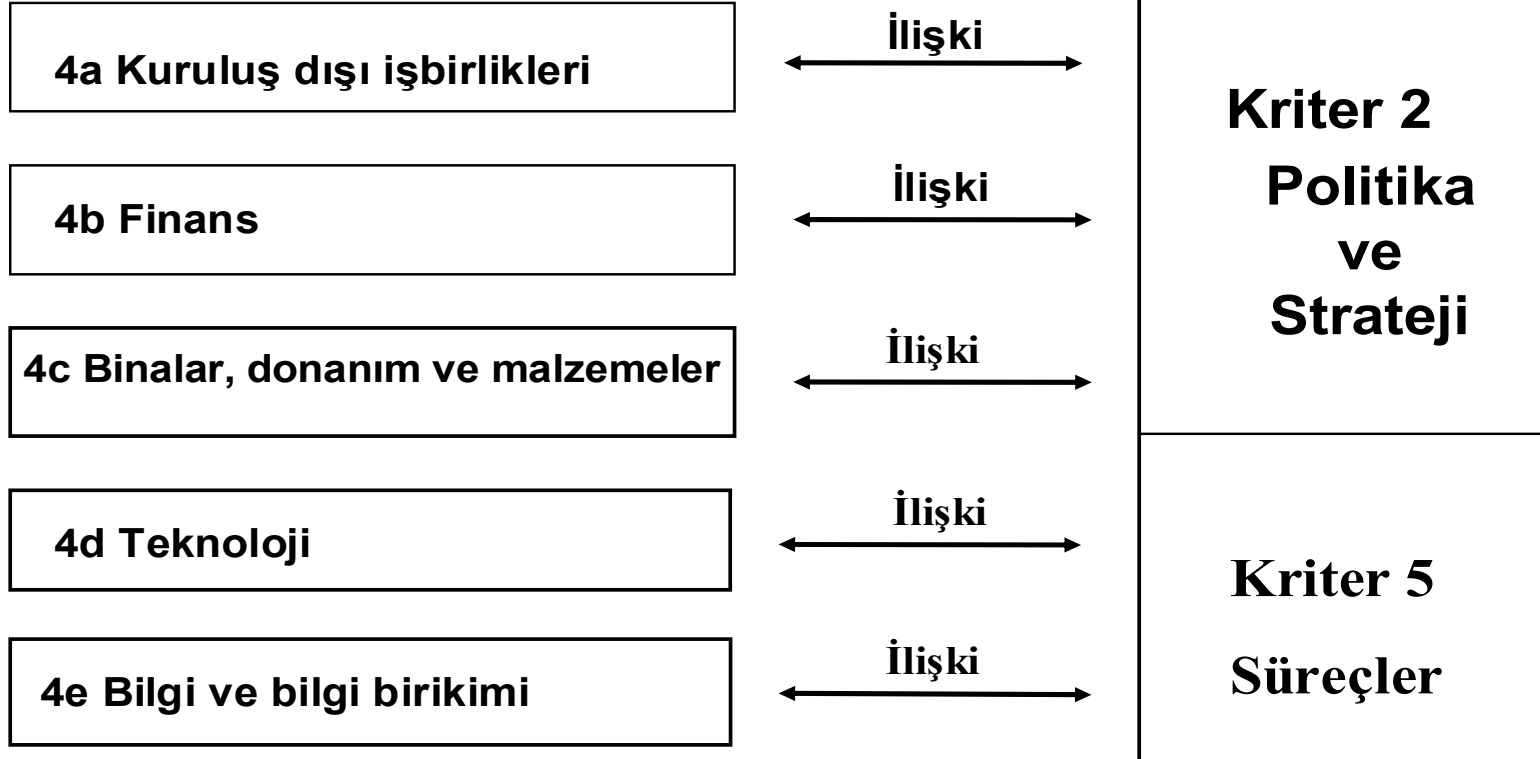
Tanımı:

Mükemmel kuruluşlar politika ve stratejilerini ve süreçlerinin etkin bir biçimde işleyişini destekleyecek biçimde dış işbirliklerini , tedarikçilerini ve iç kaynaklarını planlar ve yönetirler. Planlama sırasında ve İşbirliklerini ve kaynaklarının yönetirken kuruluşun, toplumun ve çevrenin mevcut durumundaki ve gelecekteki İlgili gereksinimlerini dengeler.

5 ALT KRİTER

Kriter 4: İşbirlikleri ve Kaynaklar-Alt Kriter/İlişkiler

Kriter 5: Süreçler

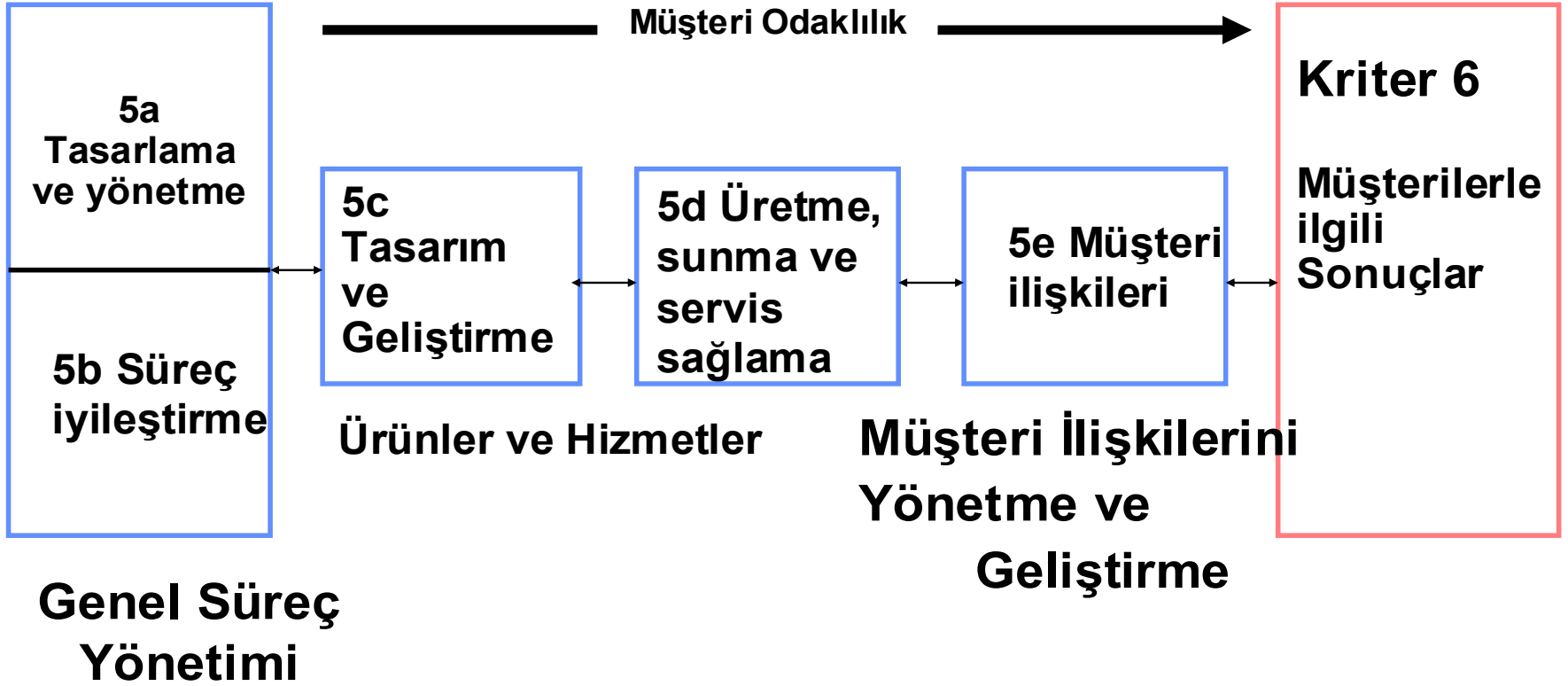
Tanımı:

Mükemmel kuruluşlar, politika ve stratejilerini destekleyecek, müşterilerini ve diğer paydaşlarını tam olarak tatmin edecek ve onlar için katma değerin artmasını sağlayacak biçimde süreçlerini tasarlar, yönetir ve iyileştirirler.

5 ALT KRİTER

Kriter 5: Süreçler Alt Kriterler/ İlişkiler

SONUÇ KRİTERLERİNİN KAPSAMI

Kriter 6: Müşterilerle İlgili Sonuçlar

Tanımı:

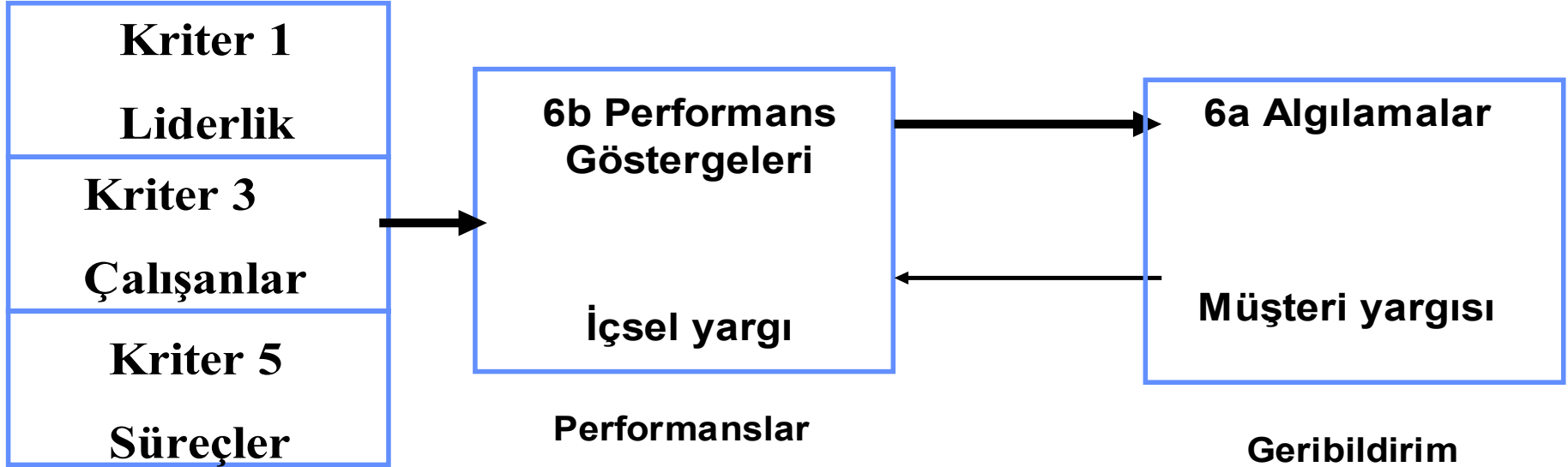
Mükemmel kuruluşlar müşterileri ile ilgili olarak kapsamlı performans ve algılama göstergeleri kullanır ve başarılı sonuçlar elde ederler.

2 ALT KRİTER

Kriter 6: Müşterilerle İlgili Sonuçlar Alt Kriterler/ İlişkiler

Kriter 7: Çalışanlarla İlgili Sonuçlar

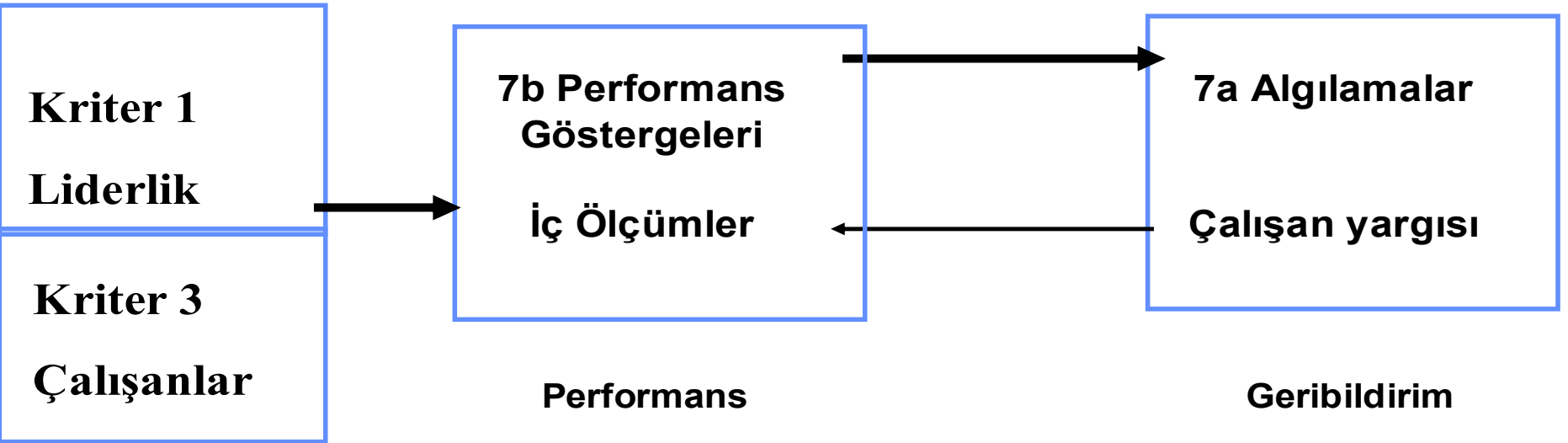
Tanımı:

Mükemmel kuruluşlar çalışanları ile ilgili olarak kapsamlı performans ve algılama göstergeleri kullanır ve başarılı sonuçlar elde ederler.

2 ALT KRİTER

Kriter 7: Çalışanlarla İlgili Sonuçlar Alt Kriterler / İlişkiler

Kriter 8: Toplumla İlgili Sonuçlar

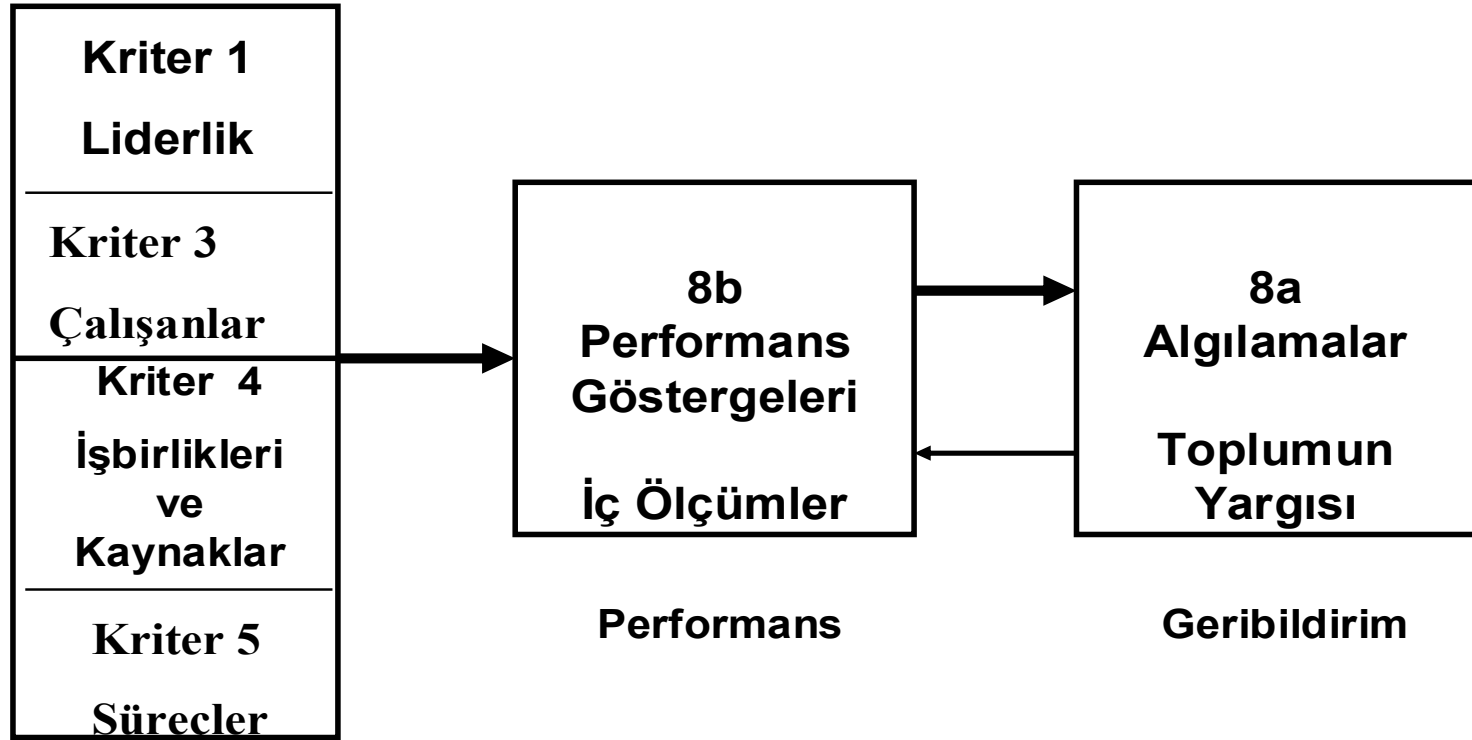
Tanımı:

Mükemmel kuruluşlar toplumla ilgili olarak kapsamlı performans ve algılama göstergeleri kullanır ve başarılı sonuçlar elde ederler.

2 ALT KRİTER

Kriter 8: Toplumla İlgili Sonuçlar Alt Kriterler / İlişkiler

Kriter 9: Temel Performans Sonuçları

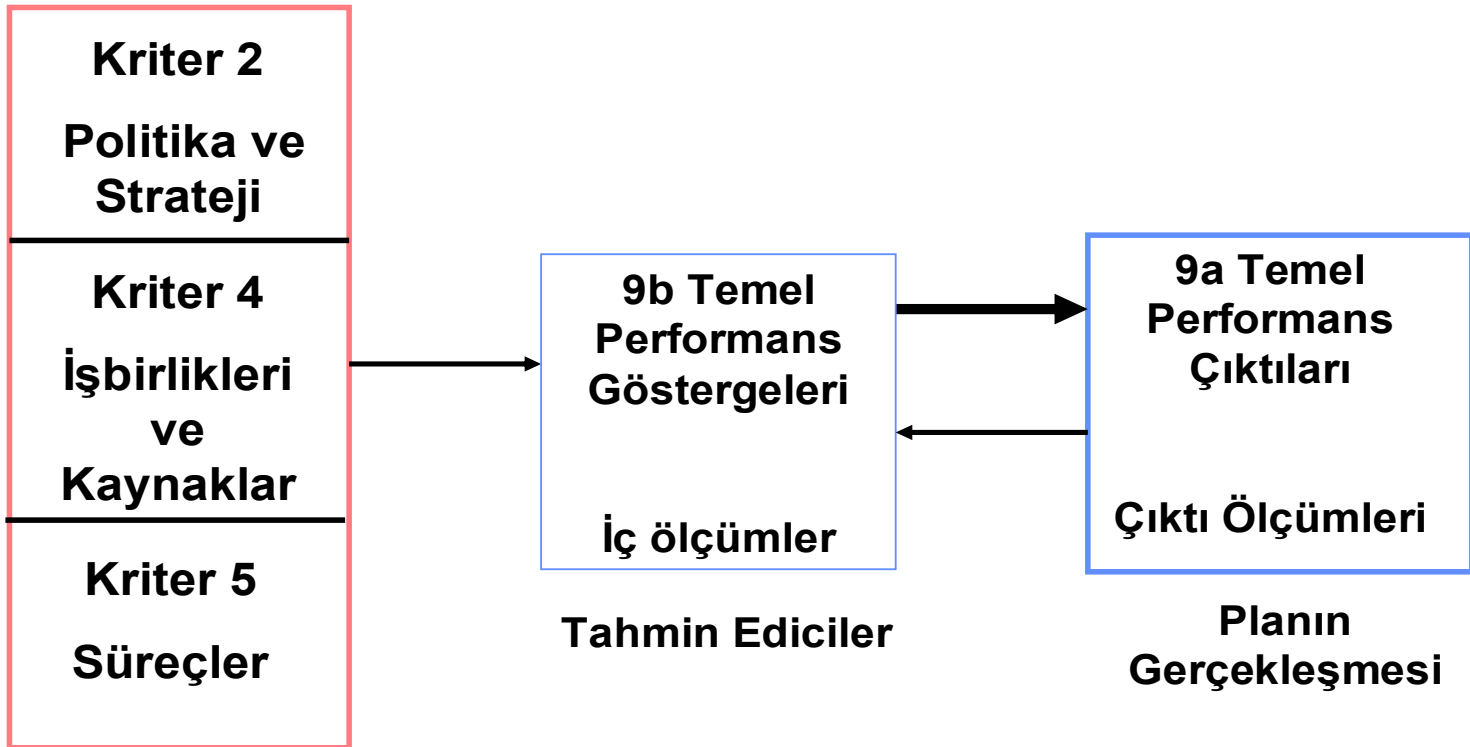
Tanımı:

Mükemmel kuruluşlar politika ve stratejilerin temel unsurları ile ilgili olarak kapsamlı performans göstergeleri kullanır ve başarılı sonuçlar elde ederler.

2 ALT KRİTER

Kriter 9: Temel Performans Sonuçları Alt Kriterler / İlişkiler

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ ve RADAR

RADAR PUANLAMA MATRİSİ

RADAR YAKLAŞIMI

Results - Sonuçlar

Approach - Yaklaşım

Deployment - Yayılım

Assessment - Değerlendirme

Review - Gözden geçirme

RADAR

Modelin kalbinde RADAR mantığı yer alır.

- Sonuçlar (R), Yaklaşım (Y), Yayılım (D), Değerlendirme (A) ve Gözden Geçirme (R) RADAR'ın boyutlarıdır.
- Her boyut kendi içinde unsurları içerir.
- Her alt kriter bu boyutları içermelidir.

RADAR MANTIĞI

RADAR mantığı mükemmel bir kuruluşun aşağıdakileri günlük faaliyetlerinde uyguladığını varsayar.

- Hedeflediği sonuçları politika ve strateji oluşturma sürecinin bir parçası olarak ortaya koymak**
- Gelecekte hedeflediği sonuçlara erişebilmek için birbiriyle bütünleşmiş, sağlam temelli yaklaşımlar planlamak ve geliştirmek**
- Yaklaşımların tam olarak yaşama geçirilmesini sağlamak üzere sistematik bir biçimde yayılımını gerçekleştirmek**
- Yaklaşımları değerlendirmek ve gözden geçirmek, ve gerektiğinde iyileştirmeleri gerçekleştirmek.**

RADAR Boyutları ve Unsurları

Boyutlar	Unsurlar
<i>Sonuçlar</i>	<ul style="list-style-type: none"> • eğilimler • hedefler • karşılaştırmalar • yaklaşımdan kaynaklanma
<i>Kapsam</i>	
<i>Yaklaşım</i>	<ul style="list-style-type: none"> • sağlam temelli • bütünleşik
<i>Yayılim</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uygulama • sistematiklik
<i>Değerlendirme ve Gözden Geçirme</i>	<ul style="list-style-type: none"> • ölçme • öğrenme • iyileştirme

RADAR PUANLAMA MATRİSİ (GİRDİLER)

	0	25	50	75	100
YAKLAŞIM		X			
YAYILIM			X		
DEĞERLENDİRME VE GÖZDEN GEÇİRME			X		
GENEL TOPLAM			X		

RADAR - SONUÇLAR

RADAR PUANLAMA MATRİSİ – Sonuçlar

Boyutlar	Unsurlar	Puan	%0			%25				%50				%75				%100						
Sonuçlar	Eğilimler <ul style="list-style-type: none"> - olumlu eğilimlerin varlığı ve/veya - iyi performansın sürdürülmesi	Sonuç yok veya hikayemsi bilgi				Sonuçların 1/4'ünde en az 3 yıldır olumlu eğilim ve/veya yeterli performansın sürdürülmesi				Sonuçların 1/2'sinde en az 3 yıldır olumlu eğilim ve/veya iyi performansın sürdürülmesi				Sonuçların 3/4'ünde en az 3 yıldır olumlu eğilim ve/veya iyi performansın sürdürülmesi				Sonuçların tümünde en az 3 yıldır olumlu eğilim ve/veya iyi performansın sürdürülmesi						
	Hedefler <ul style="list-style-type: none"> - hedeflere erişim - hedeflerin uygunluğu	Sonuç yok veya hikayemsi bilgi				Sonuçların 1/4'ünde uygun hedefler mevcut ve sonuçlar hedeflere göre iyi durumda				Sonuçların 1/2'sinde uygun hedefler mevcut ve sonuçlar hedeflere göre iyi durumda				Sonuçların 3/4'ünde uygun hedefler mevcut ve sonuçlar hedeflere göre iyi durumda				Sonuçların tümünde uygun hedefler mevcut ve sonuçlar hedeflere göre iyi durumda						
	Karşılaştırmalar <ul style="list-style-type: none"> - sonuçların dış kuruluşların sonuçlarına göre iyi durumda olması ve/veya - sonuçların dünya çapında sınıfında en iyi olarak kabul edilen kuruluşların sonuçlarına göre iyi durumda olması	Sonuç yok veya hikayemsi bilgi				Sonuçların 1/4'ünde				Sonuçların 1/2'sinde				Sonuçların 3/4'ünde				Sonuçların tümünde						
	Yaklaşımdan kaynaklanma <ul style="list-style-type: none"> - sonuçların yaklaşımdan kaynaklanması	Sonuç yok veya hikayemsi bilgi				Sonuçların 1/4'ünde neden-sonuç ilişkisi açık				Sonuçların 1/2'sinde neden-sonuç ilişkisi açık				Sonuçların 3/4'ünde neden-sonuç ilişkisi açık				Sonuçların tümünde neden-sonuç ilişkisi açık						
Toplam			0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95	100	

Boyutlar	Unsurlar	Puan	%0			%25				%50				%75				%100					
Kapsam	Kapsam <ul style="list-style-type: none"> - sonuçların ilgili alanları kapsaması - sonuçlarda uygun kırımların varlığı	Sonuç yok veya hikayemsi bilgi				İlgili alan ve faaliyetlerin 1/4'ünde				İlgili alan ve faaliyetlerin 1/2'sinde				İlgili alan ve faaliyetlerin 3/4'ünde				İlgili alan ve faaliyetlerin tümünde					
	Toplam		0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95	100

Genel Toplam			0	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95	100	
---------------------	--	--	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	--

KalDer

RADAR PUANLAMA MATRİSİ (SONUÇLAR)

	0	25	50	75	100
SONUÇLAR		X			
KAPSAM			X		
GENEL TOPLAM			X		

KaiDer

EFQM Mükemmellik Modeli

- Kurumsal mükemmelliğin neresinde olduğunu gösteren bir özdeğerlendirme aracı
- Ortak bir dil ve düşünce birlikteliği geliştirme yöntemi
- Kurumsal iyileştirmelerimizi belirleyen bir çerçeve
- Yönetim sistemini oluşturan ve geliştiren bir referans model

Dikkatiniz İçin Teřekkürler.

Kaliteli Günler Dilerim.